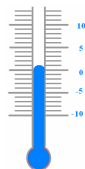

Mesečni bilten vodnobilančnega stanja kmetijskih tal v Sloveniji za zimsko obdobje (od 1. oktobra do 31. marca) 1. – 30. november 2011

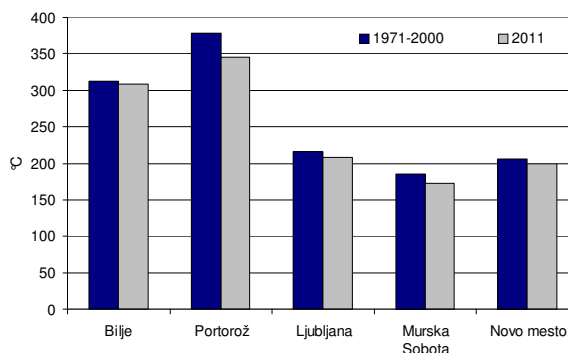
V prvi tretjini novembra so nadpovprečne temperature zraka ugodno vplivale na jesensko rast ozimnih posevkov. Ti so bili ob koncu novembra v razvojni fazi 3. lista, zgodnejši pa na začetku razraščanja. Ječmen se je razraščal. V drugi polovici novembra se je ponovno ohladilo, pogoji za utrjevanje posevkov za preživetje nizkih zimskih temperatur so bili ugodni. Površinski sloj tal je že zamrzoval. Voda v tleh se je kljub nizkim temperaturam zraka in nizkemu izhlapevanju precej izčrpala in je že na ravni težje dostopnosti za rastline.

METEOROLOŠKE RAZMERE

Letošnji november je bil zelo suh, saj v večjem delu Slovenije skorajda ni bilo padavin. Deževalo je le v prvi dekadi meseca. Na bovškem in Voglu je vrednost višine padavin preseгла 60 mm, drugod pa v večini niso namerili več kot 20 mm. Z izjemo dela SZ višina padavin nikjer ni dosegla desetino količine dolgoletnega povprečja. Na večini glavnih meteoroloških postaj je bil letošnji november od leta 1961 najbolj suh. V prvi dekadi meseca, so bile temperature zraka še nad povprečjem, nato pa je bilo nadpovprečno toplo le v visokogorju. Mesečna povprečna temperatura zraka ni dosegla povprečja v osrednji Sloveniji, Prekmurju, na Štajerskem, Dolenjskem in v vzhodnem delu Notranjske. Zahodna Slovenija s Koroško ter Pohorjem in Kozjakom, je bila toplejša za eno stopinjo, visokogorje za več kot dve. Trajanje sončnega obsevanja je bilo večje od dolgoletnega povprečja le na Obali in na zahodnem robu Primorske. Povprečja niso dosegli na Dolenjskem, Pohorju in Kozjaku. Večji del meseca se je v kotlinah in dolinah zadrževala megla, ki se tudi čez dan ni razkadila. Meglena in hladna jutra, ko se je temperatura spustila pod ledišče, so z drobnimi padajočimi kristalčki pobelila tla in rastlinje.

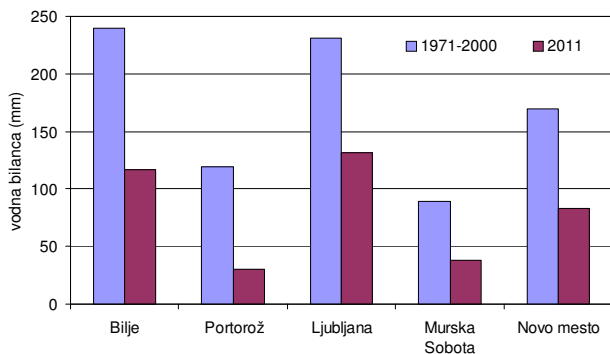
KUMULATIVNE EFEKTIVNE TEMPERATURE ZRAKA (>5°C) od 1. 10. do 30. 11. 2011 v primerjavi z dolgoletnim povprečjem

STANJE RASTLIN

Vzrok ozimnih posevkov pšenice je zaradi neugodnih vremenskih razmer v drugi polovici oktobra potekal nekoliko počasneje, kot bi v ugodnejših razmerah. V večjem delu Slovenije so vzrok zabeležili ob koncu oktobra, marsikje šele v začetku novembra. Sledilo je deetdnevno obdobje nadpovprečnih temperatur zraka, ki so pospešile razvoj pšenice do tretjega lista. V večjem delu Slovenije smo ga lahko opazili v sredini novembra. V drugi polovici novembra pa so ponovno prenizke temperature zraka in tal vplivale na dinamiko jesenskega razvoja posevkov. Ob koncu novembra so se razraščali le zgodaj sejani posevki, na splošno pa ta razvojna faza še ni nastopila. Iz severovzhodne Slovenije so sicer poročali, da so posevki v dobrem stanju, razen na območjih s slabo strukturo tal in preveliko kislostjo tal. Ječmenovi posevki so bili v prednosti, setev je bila zgodnejša, ob koncu novembra so se posevki že obraščali. Čerprav so se ozimine počasneje razvijale, kot bi se ob ugodnejših temperaturnih razmerah, pa je postopno ohlajanje v zadnji tretjini novembra hkrati omogočilo utrjevanje posevkov za preživetje nizkih zimskih temperatur, kar je še zlasti pomembno, če posevki ne bodo dovolj zaščiteni s snežno odejo. Bilanca vode v tleh je bila ob koncu meseca skoraj povsod negativna. V površinskem sloju tal je bila voda, kljub nizkim temperaturam zraka in nizkemu izhlapevanju izčrpana in je težje dostopna za rastline. V kolikor se stanje ne bo spremenilo bo pomanjkanje padavin neugodno vplivalo na zimsko in spomladansko zalogo vode v tleh.

KUMULATIVNA VODNA BILANCA od 1. 10. do 30. 11. 2011 v primerjavi z dolgoletnim povprečjem

TEMPERATURA IN STANJE TAL

V prvi polovici novembra se je temperatura tal v globini od 5 do 30 cm še gibala med 8 in 10 °C, v drugi polovici novembra pa so se hkrati z ohlajanjem ozračja postopno ohladila tudi tla. V globini 5 cm se je temperatura tal približala 0 °C, površinski sloj tal je že zamrzoval. Izjeme so bili kraji v zahodni Sloveniji, kjer so temperature tal površinskem sloju tal še ves november vztrajale nad 5 °C.